

Dosarul nr. 2ra-1933/2021
2-20031364-01-2ra-06122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Străisteanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva lui Vasile Grozavu cu privire la constatarea încălcării dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante, încasarea prejudiciului moral și exprimarea scuzelor,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și a fost menținută hotărârea din 15 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 03 martie 2020, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Grozavu cu privire la constatarea încălcării dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante, încasarea prejudiciului moral și exprimarea scuzelor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 03 februarie 2020, ora 11:25, aflându-se în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, după ședința de judecată în care a participat ca reclamant, iar Vasile Grozavu în calitate de pârât, ultimul a început să-l înjure cu diferite cuvinte necenzurate în prezența mai multor persoane, în loc public, să-l înjosească, umilească, înjurându-i chiar și copiii. Respectiv a anexat un disc DVD-R cu înregistrare video care confirmă cele declarate.

A menționat reclamantul că, la 11 februarie 2020, examinând plângerea, agentul constatatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani, a întocmit în privința lui Vasile Grozavu un proces-verbal cu privire la contravenție și a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 de lei.

A indicat reclamantul că, procesul-verbal cu privire la contravenție din 11 februarie 2020, încheierea și decizia agentului constatatator au devenit irevocabile prin necontestare.

A afirmat reclamantul că, Vasile Grozavu a recunoscut fapta ilegală comisă, însă a refuzat să repare prejudiciul material și moral cauzat, pe care l-a suportat în rezultatul acțiunilor ilegale comise în privința sa, prin supunerea la tratamente degradante, fiind numit cu diferite cuvinte necenzurate, umilit, înjosit în loc public în prezența mai multor persoane, prin care a suferit psihic prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura de garanțiile prescrise de lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, nervi, griji, afectare sufletească.

A susținut reclamantul că, la 04 februarie 2020, a expediat în adresa pârâtului o somație prin care i-a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral cauzat. Plicul cu somația a fost restituit de Oficiul Poștal cu mențiunea „refuzat”, iar la apelul telefonic al angajatului „Poșta Moldovei” la numărul de telefon mobil ce aparține pârâtului, ultimul a declarat că nu primește de la reclamant nici o scrisoare și refuză categoric.

Astfel, a considerat reclamantul că, în temeiul Constituției, Codului contravențional, Codului civil și Convenției Europene este în drept să înainteze prezenta acțiune în judecată.

A indicat reclamantul că, prejudiciu moral și material este în directă legătură cu acțiunea ilegală a pârâtului, care în afara oricăror dubii a acționat ilegal, a ignorat intenționat prevederile legislației în vigoare prin comportamentul său contrar cerințelor care obligă cetățenii să respecte legislația în vigoare și anume pârâtul l-a înjurat pe reclamant, l-a agresat, l-a amenințat cu răfuială fizică, i-a provocat daune morale irecuperabile, i-a creat sentimente de fobie (teamă), de neliniște, de inferioritate, fiind supus la tratamente degradante.

Astfel, reclamantul a estimat mărimea prejudiciului moral cauzat la suma de 8000 de lei, sumă care, este mai mică decât mărimea sumelor oferite de Curtea Europeană în cauze similare împotriva Moldovei, cauzat prin: sentimente de frustrare (din cauza acțiunilor ilegale comise de pârât) manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de lege, nedreptate și umilință, nervi, griji, afectare sufletească; suferințe continue din cauza ilegalităților comise în privința reclamantului de către pârât, amenințări, înjurări, șantaj, umilire, înjosire; suferințe psihice și fizice, dureri, stresuri, nervi, griji, lipsă de la serviciu în timpul anchetei cauzei, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, hedonisit – limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și materiale; anxietate cauzată de incertitudinea creată de pârât.

A solicitat constatarea încălcării dreptului reclamantului de a nu fi supus la tratamente degradante de către pârât, încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului prejudiciul moral în mărime de 8000 de lei, cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și obligarea pârâtului să exprime scuze pentru faptele ilegale comise, pentru injuria reclamantului și a membrilor familiei (textul scuzelor este indicat în cererea de chemare în judecată).

Prin hotărârea din 15 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de Gheorghe Străisteanu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 01 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Gheorghe Străisteanu a declarat apel împotriva hotărârii din 15 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de către Gheorghe Străisteanu a fost respins și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, reclamantul/apelant nu a prezentat careva probe care să demonstreze temeinicia pretențiilor sale. Or, potrivit răspunsului oferit de Sectorul de Poliție nr. 1 al Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, Vasile Grozavu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, și anume: injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea și demnitatea persoanei, fiind sancționat cu amendă în mărime de 500 de lei. Prin urmare această acțiune ilicită a pârâtului-intimat nu constituie și nu poate fi calificat automat drept supunerea reclamantului-apelant la tratamente inumane și degradante, Vasile Grozavu nefiind subiectul unor astfel de acțiuni.

Astfel, instanța de apel a reiterat că, în contextul celor enunțate este constatat faptul comiterii de către Vasile Grozavu a faptei ilicite, prevăzute de art. 69 din Codul contravențional, acesta fiind sancționat contravențional pentru injuria adusă lui Gheorghe Străisteanu, și nicidecum pentru tratamente degradante.

Din acest punct de vedere, instanța de apel a remarcat că, fapta ilicită comisă de către intimatul Vasile Grozavu este una reglementată de Codul contravențional, iar fapta ilicită pretinsă de apelant este reglementată la nivel național - de prevederile art.166/1 din Codul penal, la nivel internațional de - dispozițiile art.3 CEDO, neaplicabile în prezenta speță.

Astfel, Vasile Grozavu nu poate fi subiect de drept al tratamentelor degradante, invocate de reclamantul apelant, or, nu este nici persoană publică și nici o persoană care exercită atribuțiile unei autorități publice sau orice altă persoană care acționează cu titlu oficial ori cu consimțământul expres sau tacit al unei asemenea persoane publice. Pe când tratamentele degradante se comit doar de persoanele publice în exercitarea atribuțiilor de serviciu (agenții forțelor de ordine; alți agenți ai statului în plan central și local; poliția sau alte servicii similare ale statului). La caz intimatul nu deține o astfel de calitate, fiind astfel, nejustificată legal cerința apelantului-reclamant de constatare a încălcării dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante.

Prin urmare, prin faptele lui Vasile Grozavu, exprimate prin injurie în adresa lui Gheorghe Străisteanu, ultimul a suferit emoțional, însă, reieșind din obiectul acțiunii lui Gheorghe Străisteanu, acesta nu a solicitat repararea prejudiciului nepatrimonial cauzat prin contravențiile de injurie, ci încasarea prejudiciului moral ca urmare a constatării încălcării de către Vasile Grozavu a dreptului apelantului de a nu fi supus la tratamente degradante.

Respectiv, în situația în care Străisteanu Gheorghe a optat pentru această metodă de apărare a dreptului pretins încălcat, sunt neîntemeiate cerințele formulate de acesta, în temeiul circumstanțelor de fapt și drept invocate.

În acest sens, instanța de apel a notat că, prima instanță just a menționat că, pentru injuria comisă de Vasile Grozavu, sancționat contravențional, în speță, Gheorghe Străisteanu, nu revendică constatarea încălcării dreptului la respectarea onoarei și demnității prin injurie, drept care poate fi apărat în temeiul art.7 alin.(1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23 aprilie 2010.

Astfel, conform art.7 alin.(1) și (3) al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persona care se consideră lezată în modul stabilit la alin. 2) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia primei instanței cu privire la netemeinicia pretențiilor înaintate de Gheorghe Străisteanu, or, atât în prima instanță cât și instanța de apel, nu au fost prezentate probe veridice și concludente din care să rezulte că, prin injuria adusă de Vasile Grozavu, apelantul Gheorghe Străisteanu a fost supus la tratamente degradante.

La 26 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Gheorghe Străisteanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece la emiterea soluției de respingere a acțiunii au fost încălcate esențial sau aplicate eronat normele de drept procedural și de drept material și anume nu au aplicat o lege care urma a fi aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

A mai invocat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel au fost obligate să aplice direct Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană, recomandările CtEDO făcute în hotărâri cu situații similare și Recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție.

A susținut că, mărimea prejudiciului moral solicitat în speța este cu mult mai mică decât mărimea sumelor oferite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauze similare decise împotriva Moldovei. Prin urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare de judecată urmau să admită integral acțiunea și să încaseze suma solicitată pentru a-i acorda o satisfacție echitabilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, instanța de apel a emis decizia la 13 octombrie 2021 și expediată recurentului Gheorghe Străisteanu prin intermediul poștei electronice la 23 noiembrie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică. (f.d.199)

Astfel, având în vedere faptul că, recursul declarat de Gheorghe Străisteanu împotriva deciziei din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 29 noiembrie 2021, fiind expediat prin intermediul oficiului poștal la 26 noiembrie

2021 (f.d.226), în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 24 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 22 decembrie 2021, Vasile Grozavu a depus referință la recursul declarat de Gheorghe Stăisteanu, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Străisteanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Gheorghe Străisteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că, instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul declarat de Gheorghe Străisteanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Gheorghe Străisteanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru